

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 377
Març/Abril

2025

Matinal Literària del 9 de juny de 2007 dedicada al "Camí de l'exili" amb l'Isidor Cònsul fent una lectura al mas Perxés. Foto de l'arxiu de la SEAS.

<https://ateneudesvern.cat/seas/>

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern
Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

—7 de març

Conferència "Fumanya: de mina de carbó a cel obert a jaciment paleontològic" per Rosa Serra, a les 19.30 h a la Sala Piquet

—9 de març

Excursions a Fumanya i serra de Confós (Berguedà), amb sortida del Parador a les 7 h

—8 i 9 de març

Sortida a la neu de la Secció Jove

—16 de març

Matinal a la serra de les Lluernes (Montserrat), amb sortida de l'Escola Montseny a les 7.30 h

—23 de març

Excursió de la Secció Infantil amb famílies a Sant Quirze de Besora (Osona)

—4 d'abril

Conferència "Una pinzellada de vegetació segarenca: la serra de Malacara" per Josep Nuet, a les 19.30 h a la Sala Piquet

—6 d'abril

Excursions a Pujalts i serra de Malacara (Anoia), amb sortida del Parador a les 7 h

—5 i 6 d'abril

Sortida de cap de setmana de la Secció Jove

—6 d'abril

Excursió de la Secció Infantil amb famílies i monitoratge al puig Vicenç (Baix Llobregat)

—13 d'abril

Matinal a l'Esquena d'Ase (Sant Llorenç del Munt), amb sortida de l'Escola Montseny a les 7 h

—26 d'abril

Celebració de la 6a edició de la Mitja Desvern a Collserola amb sortides de les diverses curses de muntanya a partir de les 7.30 h des del Complex Esportiu Municipal La Bonaigua

—4 de maig

Matinal al Puig d'Agulles (Ordal), amb sortida de l'Escola Montseny a les 7.30 h

—9 de maig

Conferència "Canvis d'ús i de paisatge al Montseny, Salvador Llobet" per Josep Maria Panareda, a les 19.30 h a la Sala Piquet

—11 de maig

Excursions des de Collformic a Sant Segimon i a la Castanya (Montseny), amb sortida del Parador a les 7 h

Normativa per als articles del butlletí de la SEAS.

- Els articles tindran un màxim de 5 pàgines del butlletí amb les fotografies incloses.

Això vol dir que el text ha de tenir unes 2.350 paraules com a màxim o 11.800 caràcters sense comptar els espais. Cada fotografia ocupa unes 110 paraules (500 caràcters), que s'hauran de descomptar del màxim. Així és que un article de 5 pàgines i 1 fotografia tindrà 2.240 paraules (11.300 caràcters) i un de 5 pàgines i 5 fotografies tindrà 1.800 paraules (9.300 caràcters) com a màxim.

- Els articles s'han de lliurar en format word.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Art Floral i Interiorisme

FLORETO

Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART

Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
FRANCESC HOMEDES

CRÒNICA DE LES MATINALS LITERÀRIES: UNA SORTIDA PECULIAR

Romi Porredon

*Jo deixí en mala hora
lo teu pagesiu,
oh poble que enyora
mon coret soliu:
de ma terra amiga,
jo fóra formiga.
Malhagen les ales
que m'han tret del niu!*

Així acaba el poema *La formiga* de Jacint Verdaguer, el primer poema que l'Isidor ens va llegir i comentar a la sortida a Folgueroles, aquell matí de l'1 de març de 1998, data que donaria el tret de sortida a l'activitat **Matinal Literària**, nova modalitat que afegia un plus a les excursions dels matins de diumenge i que quedaria inaugurada aquell dia mateix.

Aquesta modalitat de Matinal consisteix a trobar un motiu literari a una de les sortides que la nostra secció fa en diumenge al llarg de la programació del curs. Un motiu literari que pot ser geogràfic, bé sigui remarcant el paisatge mateix de la sortida, com també cultural en el sentit més ampli: història, paisatge, llengua, literatura... atenent sovint les moltes i variades efemèrides de l'any en curs. Tot i que sempre es mira de tenir en compte que el lloc de la sortida tingui alguna relació amb el tema o motiu a qui o a què anirà dedicada, és obvi que la literatura tothora hi és present per mitjà dels textos que componen el dossier que es reparteix entre els assistents, dossier que regularment es

'penja' al web de la SEAS perquè tots els socis hi puguin accedir.

En algunes sortides ha primat el motiu geogràfic, com la de la Matinal de l'abril del 2000, dedicada a «El Montseny dels poetes», amb textos de Guerau de Liost, Josep Carner i Marià Manent que, amb poemes i fragments de dietaris dels autors, ens van fer conèixer l'empremta que els deixà la muntanya, tot fent un itinerari per diferents indrets de la serralada. I com que la bellesa i el magnetisme del massís del Montseny ha estat motor literari d'autors de tendències i moviments estètics diversos, vint-i-un anys més tard, el 13 de juny de l'any 2021 repetirem el motiu amb una ruta per Aiguafreda de Dalt i la riera de Martinet, amb el dossier «El Montseny, una muntanya de versos», que aplegava poetes des de Jacint Verdaguer i Maragall a Josep M de Sagarra i Pere Ribot entre d'altres:

*Sojorn humit de prats i de comelles
de pins i de pollancre i d'albons,
lleganys de boira, fines penjarelles
de les muntanyes pàl·lides del fons.*

[*Vila del Montseny* de J.M. de Sagarra]

I dins del motiu geogràfic no hi podia faltar la muntanya de Montserrat, signe emblemàtic de la identitat catalana. Així el febrer de 2022 hi dedicarem la sortida i el dossier «Montserrat, poesia i llegenda»:

Matinal Literària del 22 de febrer de 2004 a la serra del Tallat (Urgell) amb el tema «Urgell al febrer».
Foto de Maria Cònsul.

*Com la corona de la terra
fibla l'atzur el Montserrat,
i cada pic de l'alta serra queda
del cel aureolat. [...]*

*Fornal d'història i de llegenda,
nier de sants i pecadors,
en son redós se donen venda,
riures i plors, goigs i dolors.*

[La corona de Caterina Albert]

Com que al mes de febrer s'escau la florida dels ametllers, la matinal del 2004 la vam destinar al bell paisatge urgellenc, tenyit de blancs i rosats i alenat del suau perfum de les flors. El dossier «Febrer a l'Urgell» contenia proses i poemes que ens acostaven a la delicadesa dels ametllers florits que ens feien tot-hora companyia.

Un altre tema habitual i recurrent de la nostra secció és la Història. Així

que no han faltat matinals literàries amb motiu històric. Com fou la del març del 2001, la qual dedicàrem a «La batalla de l'Ebre», amb una ruta al lloc dels fets i un dossier amb documents d'història sobre el front d'Aragó i el carnatge de Pàndols, a més de textos testimonials i memorialístics i d'altres de creació literària. I prosseguint amb la història, el 9 de juny del 2007, amb un itinerari que passava per Mas Perxés, La Vajol, els colls de Lli i la Manrella, vam refer i recordar el camí de l'exili que molts catalans van haver de patir a la força,

després de l'ofensiva final de Franco contra l'exèrcit republicà. Així a «La ruta de l'exili», hi dedicàrem tota una jornada i un dossier amb textos colpidors de Teresa Pàmies, Pere Quart i Ferran de Pol:

Girona era un manicomi: plena de forasters acorralats, de vehicles sense gasolina o per adobar, mancats de peces robades o trencades, de pneumàtics rebentats. S'esbotzaven molts cotxes durant la guerra. Hi havia pertot arreu vehicles aturats, i foren molts els espavilats que, enmig d'aquell desori, van començar a fer les primeres fortunes de la postguerra estraperlista. La ferralla era or.

[Teresa Pàmies, *Memòries de guerra i d'exili*]

Tot i que la Literatura és consubstancial a les matinals 'literàries', també se n'han dedicat algunes en què l'assumpte era específicament literari,

com ho fou el poemari *Canigó* de Jacint Verdaguer, amb motiu del centenari de la mort del poeta, el juny del 2001, amb sortida a Sant Miquel de Cuixà i Sant Martí del Canigó. O bé les novel·les *La punyalada* de Marià Vayreda, quan el maig del 2003 vam recórrer els aspres i la geografia per on transcorre l'argument, així com la del febrer del 2006 al Montmany, lloc geogràfic on Raimon Caselles situa l'obra *Els sots feréstecs*, una dura paràbola sobre el fracàs de l'intel·lectual per redimir la societat.

Un altre dels motius triats han estat els 'homenatges' a poetes i escriptors com el que se li va retre a Màrius Torres, l'abril de 2008, bo i fent la sortida al sanatori de Puig d'Olena on va morir el poeta, el 29 de desembre del 1942, malalt de tuberculosi, als trenta-dos anys.

*Hi ha una ciutat, molt lluny d'aquí,
dolça i secreta,
on els anys d'alegria són breus com
una nit;
on el sol és feliç, el vent és un poeta,
i la boira és fidel com el meu esperit.*
[Molt lluny d'aquí Màrius Torres]

Així mateix es va destinar la Matinal del gener del 2015, a dues dones senyeres, poetes i compromeses, com ho han estat tothora Joana Raspall i Montserrat Abelló:

*No vull anar llençant bocins de vida
com fulls de calendari, tan inútils,
quan han complert la tasca marcant dies.*

*Vull deixar amor i somnis i paraules
que durin més que jo al cor dels altres.*
[Jardí Vivent (2010) Joana Raspall]

També la del desembre del mateix 2015, començat ja el curs següent, vam creure oportú d'homenatjar els aniversaris de la mort de dos homes rebels i compromesos com ho foren al llarg de tota la vida, Manuel de Pedrolo i Ovidi Montllor. I semblantment va ser la de l'abril del 2023, destinada a Anna Murià, model de dona moderna, revolucionària i cosmopolita:

*El diumenge barceloní es deixonda astor-
rat. Retrunyen canonades. [...] Baixa per
les avingudes una riuada d'uniformes, de
pòlvora i de sabres. Les rodes dels canons
solquen l'asfalt i esgarrinxen les pedres.
Ja sondrolla els carrers la torrentada de
sang i foc. Els habitants tremolen darre-
ra portes i finestres. Fumeres d'incendi.
[...] El diumenge ha fugit esmaperdut.
Cadàvers de cavalls. Pànic. Soldats que
fugen. Sang. Fuselleria. Trucs desespe-
rats a les portes; s'entreobre una porte-
lla amb precaució i cau damunt els rajols
un cos que vessa sang.»*

[Aquest serà el principi Anna Murià]

Matinal Literària del 13 d'abril de 2008 a Puig Estella (Vallès Oriental) dedicada a Màrius Torres. Sanatori de Puig d'Olena. Foto de Maria Cònsul.

Tanmateix un dels motius recurrents han estat les commemoracions que, des de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de posar en relleu, recuperar i divulgar la memòria d'esdeveniments i personalitats històriques, artístiques, científiques o culturals que han deixat empremta en el patrimoni col·lectiu dels catalans, s'aprofiten per a fer-ne homenatge i dedicar-hi tot un any ple d'activitats.

D'aquest tipus de Matinal commemorativa, n'hem realitzat unes quantes, sempre acompanyades d'un dossier que conté un recorregut per la vida i l'obra dels autors. Així l'any 2010 el dedicàrem a Joan Maragall, amb motiu del 150è aniversari del naixement i el 100è de la mort. L'any 2012 va destinar-se a Joan Oliver/Pere Quart, en el 25è aniversari de la seva mort i alhora s'acomplia el 75è de la Guerra Civil. L'any 2013 la Generalitat va proclamar l'«Any Salvador Espriu» perquè s'es-

queien els 100 anys de la mort del poeta, símbol nacional de Catalunya:

*A vegades és necessari i forçós
que un home mori per un poble,
però mai no ha de morir tot un poble
per un home sol:
recorda sempre això, Sepharad.
Fes que siguin segurs els ponts del diàleg
i mira de comprendre i estimar
les raons i les parles diverses dels teus fills.*
[La pell de brau XLVI (1960) Salvador Espriu]

Al juny del 2017 vam dedicar tota una jornada de diumenge a l'Escala per a recórrer els indrets de Caterina Albert, el nom de pila de Víctor Català, autora sagaç, independent i innovadora com poques, ja que coincidia amb el 50è aniversari de la seva mort. L'any següent 2018 es commemorava el 125è aniversari del naixement d'Aurora Bertrana, dona intrèpida, revolucionària

i cosmopolita, i la nostra Matinal dedicà el dossier a conèixer aquesta dona de personalitat singular. El 2019, «L'Any Fabra», va destinar-se al filòleg, polític i bon excursionista Pompeu Fabra i, com era pertinent, la Matinal va mirar de conèixer a fons les diferents facetes i la tasca immensa del gran mestre, reconegut com «el seny ordenador de la llengua catalana»:

*El problema de Catalunya
depèn de l'actuació i de
l'esforç de cadascú; hem
d'evitar providencialismes.
Només tindrem el que nosal-*

Matinal Literària del 7 de novembre de 2010
a Santa Fe del Montseny dedicada a Joan Maragall.
Foto de Joaquim Carbonell.

Matinal Literària del 16 de febrer de 2014 al Roc de l'Avi, Llavaneres (Maresme) dedicada a Salvador Espriu. Foto de Maria Cònsul.

tres sapiguem guanyar. Cal reconèixer tots els nostres recursos i estudiar llurs possibilitats. No tenim un estret nacionalisme. Vivim de cara al món i si volem la plena sobirania per al nostre poble és per a millorar la qualitat dels nostres conciutadans i per a obtenir que Catalunya, intensament civilitzada, pugui oferir una efectiva col·laboració en l'obra de millorament i progrés de la humanitat.

Discurs presidencial de Fabra a la inauguració de Palestra al Palau de la Música Catalana

L'any següent 2020 s'esqueia el 50è aniversari de la mort de Josep Carner, l'anomenat «príncep dels poetes», i aquell juny, amb un itinerari pel Montnegre, vam apropar-nos a la vida i l'obra d'aquest gran autor poeta, periodista, dramaturg i traductor.

El propassat 2024 la Generalitat va decidir dedicar l'any a tres grans autors: Àngel Guimerà i Joan Salvat Papasseit,

amb motiu dels 100 anys de la seva mort, i Vicent Andrés Estellés pels 100 anys del seu naixement. Calia triar, doncs. I vam optar pel poeta avantguardista Salvat-Papasseit, un jove de pensament revolucionari i iconoclasta, icona de la poesia amorosa i popular del primer terç del segle XX. Així el 19 de maig, amb un bonic itinerari per la riera de Fontscalents al Moianès, tot passant per diferents i variats racons, ens vam apropar a l'autor per mitjà dels seus intensos poemes:

*Dóna'm la mà que anirem per la riba
ben a la vora del mar*

*bategant,
tindrem la mida de totes les coses
només en dir-nos que ens seguim amant.*

[L'irradiador del port i les gavines Joan Salvat-Papasseit]

Si tot llegint l'article heu portat bé els comptes, haureu pogut comprovar que, el curs passat, ja havíem arribat a la 22a Matinal Literària!!

Tanmateix, si algun lector espavilat n'ha comptat els anys, des d'aquell llunyà 1998, n'hauríem de sumar 26. Cert. En falten 4. Què ha passat, doncs? Som-hi! Ho mirem d'esclarir: un parell, la del 1999 i la del 2005, no consten a l'arxiu, per tant no queda clar que es fessin. La del 2009, una absència justificada, i la del 2010, pensada per al 7 de novembre, quedà ajornada al 2011.

I fins aquí. Punt final de la crònica d'unes sortides peculiars.

EL LLEDONER DE SANT PONÇ DE CORBERA

Josep Moran i Ocerinjuregui i Montserrat Pagès i Paretas

Excursió del Cicle del dia 10 de novembre de 2024 a Sant Ponç de Corbera amb el lledoner ombrejant l'esplanada d'accés. Foto de Jordi Gironès

Davant de l'església romànica de l'antic monestir de Sant Ponç de Corbera s'hi troba un lledoner centenari, amb el tronc refet matusserament.

Arbre de gran valor simbòlic, el lledoner també era conegut com a lledó, tot i que, de fet, lledó és el nom del fruit. Aquest és un fenomen que era normal en la llengua antiga i en la toponímia catalana n'hi ha alguns exemples, com ara l'Ametlla (d'ametller) o la Castanya (de castanyer)¹. El culte als arbres és d'origen molt antic, preromà i precristià, sobretot el del roure, i després s'estengué fins als Alps i el Mediterrani,

però també el del lledoner i el d'alguns altres arbres destacats², alguns d'ells emplaçats en llocs que després van ser cristianitzats.

En el cas del lledó o del lledoner, el culte fou cristianitzat sota la invocació de la Mare de Déu de Lledó, que trobem en diversos llocs de la nostra geografia, com al poble de Lledó d'Empordà, bastit entorn de l'antic monestir, avui església parroquial, de Santa Maria de Lledó; o als santuaris de Valls i de Castelló de la Plana. En aquest cas, un

historiador de la fi del segle XIX recull la llegenda segons la qual, el 1336, un pagès, Perot de Granyana, mentre llaurava el seu camp amb els bous, trobà, enganxada a les glevs de l'arada, una petita imatge de la Verge, de tot just 6 cm d'alçada. Entenent que la Verge havia escollit el lloc, s'hi erigí el santuari que, amb reformes del segle XVIII, ens ha pervingut³. Tanmateix, atenent a la mida de la imatge, el més probable és que es tractés d'una icona o idolet genètic, com apunta M. Salvador Guinot⁴, és a dir, el testimoni d'un culte anterior, pagà. Aquest idolets de vegades s'havien amagat a l'interior de les imatges

de la Mare de Déu, com en el cas d'una provinent de la regió de Vic que hi havia al Museu Nacional d'Art de Catalunya, segons apunta un altre testimoni, l'historiador Pierre Bonnassie.

De fet, la cristianització de llocs pagans, d'arbres, cims, deus i coves, fou un fet generalitzat a tot Europa, on, per exemple, el culte al déu pagà Mercuri fou substituït generalment pel de sant Miquel arcàngel. I el de Cíbele, el de Diana o el d'Afrodita pel de la Mare de Déu. Aquest fenomen de substitució dels antics llocs pagans cristianitzant-los amb noves advocacions es produí sobretot al llarg dels segles VI i VII. Per exemple, l'abadia de Sant'Angelo in Formis, prop de Nàpols, fou aixecada a la fi del segle VI sobre un antic temple dedicat a Diana; la de Saint-Michel Mont-Mercure, al país de la Loire, ho fou sobre un lloc on hi havia hagut culte a Mercuri. I a Bad Godesberg, vora Bonn, on hi ha una capella dedicada a sant Miquel, abans es donava culte a Wotan, també dit Odín, el principal déu de la mitologia germànica^v.

Això, naturalment, no vol dir que a tot arreu on hi ha ermita o una església dedicada a sant Miquel o a la Mare de Déu hi hagués hagut antigament un santuari dedicat a Mercuri o a una deessa pagana. Tanmateix, en llocs històrics o geogràficament molt destacats, com ara la muntanya de Montserrat, on s'ha trobat ceràmica neolítica, és clar que abans de l'arribada del cristianisme, hi hauria hagut culte a alguna divinitat pagana, no sabem quina, entre d'altres coses perquè el nom de Montserrat és format en època romànica, és a dir, entre els segles VII i VIII i el nom antic de la munta-

nya s'ha perdut. Hi havia culte a alguna deessa pagana? Que el monestir sigui dedicat a la Mare de Déu, i no a sant Miquel, per exemple, així ho indicaria, però tampoc podem extreure'n conclusions fefaents. És a dir, que segurament era una muntanya sagrada sí, però no es pot afirmar res més.

Per la mateixa raó, tornant al culte als arbres destacats, és clar i meridià que no es pot dir que allà on hi ha un arbre destacat hi hagués hagut un culte antic precristià.

És més, en el cas del lledoner s'ha de dir que és un arbre domèstic molt apreciat en el món rural, ara ja sense connotacions religioses, que generalment trobem al costat dels nostres masos i masies. Aquest seria el cas, també, del de Sant Ponç de Corbera, el qual, tot i que centenari, no és anterior a l'erecció del monestir al segle XI.

Bibliografia

- I- Joan Bastardas, «Els vells noms d'arbres fruiters en la toponímia catalana», al seu llibre, *La llengua catalana mil anys enrere*, Barcelona, 1995.
- II- Julio Caro Baroja, *Culto a los árboles y mitos y divinidades arbóreas i Sobre el árbol de guernica y otros árboles con significado jurídico y político*, al seu llibre *Sobre historia y etnología vasca*, San Sebastián, 1982.
- III- Juan A. Balbas, *La Virgen del Lidón. Apuntes históricos*, Castellón, 1890.
- IV- Josep Moran i Ocerinjuregui, «Més dades sobre les verges trobades», al seu llibre, *Estudis d'onomàstica catalana*, Barcelona, 1995, p. 19.
- V- Pierre Bonnassie, *Catalunya mil anys enrere*, vol. I, Barcelona, 1979, p. 111.

21 HORES, 51 MINUTS I 50 SEGONS! (I SEGONA PART)

Adrià Esteban Weitzmann

Els integrants de la SEAS Jove arriben a l'avituellament de Sant Llorenç Savall, a l'equador de la cursa.

A l'equador de la cursa vam arribar després d'unes 9 hores de caminada i amb una diferència màxima d'uns 30 minuts entre els integrants de la secció jove. Fent una pragmàtica anàlisi de la situació i tenint en compte que quedava tota la nit per a l'endavant, era evident que seria difícil convèncer el Martí i el Xavi que afluïessin quan tenien molt bones sensacions. Legítimament, estaven en el seu dret d'exigir-se sempre que fos-

sin conseqüents amb el ritme que imprimien. D'altra banda, igual -o més- de respectable era la postura de l'Àlex o l'Albert, que anaven amb peus de plom i no estaven disposats a forçar-se més del compte per evitar assumir riscos innecessaris. Amb aquest panorama, ens vam fer una darrera fotografia tots plegats al tercer avituallament, ens vam desitjar sort i vam instar-nos a estar atents al mòbil per si sorgia cap imprevist.

En paral·lel, al voltant de dos quarts d'una, el «cotxe escombra» format per la Laura i el Lluç es va activar a l'altra banda del telèfon. Ells van declinar inscriure's a la cursa, però des del primer moment es van comprometre a oferir-nos suport moral, logístic i el que fes falta. De fet, a Sant Llorenç Savall disposàvem de mudes de recanvi que prèviament havíem entregat a la Laura, que al seu torn s'havia coordinat amb un conegut seu que formava part de l'organització i que les tenia a punt per si s'esqueia. Així doncs, monitorant els nostres passos a través de l'aplicació de Xipgroc, van desplaçar-se en furgoneta fins al quilòmetre 48, on ens esperarien amb un suc de taronja natural abans d'encarar una de les parts més dures del recorregut.

Abraçar-nos amb el Lluç i la Laura va ser com una espècie de miratge. Era

el primer contacte físic que manteníem amb algú de l'exterior de la cursa en les més de deu hores que ja portàvem de ruta. Pel que ens van explicar, al Xavi i al Martí no els van arribar a veure del ràpid que anaven; a l'Arnau, que segons van dir es trobava pletòric, el van saludar breument perquè estava enfocat en no perdre temps; i a l'Albert el van donar ànims en la seva particular persecució a l'Arnau. Sense cap ànim competitiu, el quintet que ens havíem mantingut units des de Sant Llorenç Savall vam arribar al cap d'una estona i ens vam estar uns deu minuts molt reconfortants compartint impressions. En aquest interval, la Maria i jo vam tornar a sincronitzar-nos: aquest cop, però, per buidar l'estómac bonament com vam poder entre uns matolls. I un cop vam alliberar-nos de pes, sant tornem-hi amb allò de caminar. Abans, però, vam donar la bona nit al Lluc i a la Laura que farien una becaina a la furgoneta per estar mínimament descansats, ja que al cap d'unes hores tornariem a requerir la seva assistència.

Feia hores que caminàvem sota la foscor i no era gens estrany perdre la noció del temps. Procuràvem no obsessionar-nos amb el càlcul de les distàncies, però amb 50 quilòmetres sota les cames no hi havia ningú que pogués enganyar-les. A mi particularment se m'havien esvaït els efectes de la pastilla de cafeïna que m'havia pres i, vist el revitalitzant efecte que havia obtingut, no vaig dubtar a demanar-ne una segona, ja que el meu cos estava tornant a enviar-me seriosos senyals d'exhaustivitat que no podia obviar. Em consta per això que ni molt menys vaig ser l'únic a recórrer a substàncies

psicoactives, atès que els Ibuprofenos i els Paracetamols també van «rular» amb fluïdesa passades les dues de la nit. De fet, jo haig d'admetre que, sense ser-ne conscient en aquell moment, prendre'm la segona pastilla de cafeïna just després d'acomiarar-nos del Lluc i la Laura va ser una gran decisió perquè el que vindria a continuació era un considerable increment del desnivell positiu.

Als voltants del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, la cursa va causar estralls entre molts corredors que forçosament van haver d'alentir la marxa o fins i tot aturar-se. Al nostre «team» el Carles i la Maria van començar l'ascensió estrenyent les dents i em vaig intentar enganxar a ells per no perdre pistonada. Per la seva banda, l'Àlex i la Sílvia van congeniar-se per donar-se suport mutu fins a arribar al quart gran avituallament, situat a Matadepera al quilòmetre 57,4. Aquest interval de temps que va oscil·lar entre les tres i les cinc de la matinada el recordo especialment feixuc. Insuflat pels efectes de la cafeïna, em vaig veure amb cames per reeditar l'aliança amb la Maria que tan bé havia funcionat abans: avançàvem participants a bon ritme i em donava coratge veure-la prou despreocupada mentre feia trucades amb el seu pare que sortia de treballar o amb amigues que tornaven de festa.

«3:57 Martí a Matadepera, estic mort». Amb aquest missatge al nostre grup de Whatsapp, el Martí ens certificava que continuava viu i molt per davant de la resta, tot i que, coneixent el seu historial, ens feia patir una mica per si s'havia administrat bé les energies.

Va esperar al Xavi que va arribar al cap d'uns minuts i sense gaire més dilació van tornar a posar-se dempeus. En paral·lel, seguïem sense notícies de l'Arnau i l'Albert, que ranquejava a les baixades, el vam avançar. No va ser fins pràcticament una hora més tard, cap a les cinc del matí, que el gruix de la secció jove vam creuar el «piiiiiiii» que tant havíem anhelat i que certificava el control de pas de Matadepera. L'estampa d'aquell indret traspua una certa imatge de demacració col·lectiva: *Resistiré* del Duo Dinàmico i Alaska ressonava pels altaveus; corredors estirats a terra que s'embolcallaven amb mantes tèrmiques; i cues per anar a menjar els Donuts que oferia l'organització. Per gust ens hi hauríem quedat més estona a descansar, però un cop ens vam reunificar el sextet format per l'Àlex, el Carles, la Maria, l'Albert, la Sílvia i jo vam marxar ràpidament d'allà perquè feia un vent molt desagradable que accentuava la sensació de fred.

Quedaven poc més de vint quilòmetres per arribar a meta, però els problemes s'aguditzaven: el Carles i l'Àlex es ressentien dels seus genolls i jo coixejava perquè el meu turmell ja no tolerava més fregament contra el calçat. Basava les meves esperances en què el Lluç i la Laura es llevessin aviat i llegissin el meu missatge d'auxili perquè em duguessin el recanvi de vambes que tenia a la seva furgoneta. A propòsit d'això, per si la festa fos poc moguda, van arribar focs artificials al meu estómac que em van obligar novament a evacuar, aquest cop, ja en avançat

estat de descomposició a conseqüència de la sobredosi de cafeïna. Ja no hi hauria tercera pastilla i havia de tirar amb l'ànima -i algun Ibuprofeno- fins a Montserrat. L'Àlex, la Sílvia, l'Albert i jo passàvem a tancar el grup fent-nos companyia, mentre que la Maria i el Carles van distanciar-se una mica en la pujada fins al següent avituallament, on donaven un Aquarius.

Amb sort, la claror de l'albada no va trigar gaire a obrir-se pas i progressivament es van anar apagant els frontals que tan bon servei havien fet durant la

El grup de la Secció Jove que es va mantenir unit celebrant al quilòmetre 65 que, per fi, Montserrat ja es deixa veure a l'horitzó

llarga nit. Aquesta finestra de llum ens va esperonar a no defallir en el nostre objectiu, que el vam veure més a prop que mai al quilòmetre 65, quan, per fi, vam veure la serralada de Montserrat en la seva esplendor des de la carena des Roure Monjo. Eren dos quarts de vuit i ens vam abraçar d'alegria com si un beduí hagués trobat un oasi al desert. Encara faltava molt, molt més del que ens pensàvem, però allò va ser com una petita victòria d'haver sobreviscut a la nit. Al cap de mitja hora vam tenir una doble ració de reforços positius: per una banda, el Martí, el Xavi i l'Arnau havien arribat al darrer avituallament de Vacarisses i per l'altra el Lluç i la Laura es començaven a activar amb la furgoneta per a assistir-nos allà.

«Jo arribo control carrosses crec» va escriure l'Albert poc abans de les nou del matí com a inequívoc símptoma de deliri. Volia dir Vacarisses, on ens esperava una discomòbil al poliesportiu municipal amb el volum a tot drap. Sense les presses d'un *pit stop* de la Fórmula 1, vam repostar nutrients i vam canviar els pneumàtics del calçat gràcies a la inestimable ajuda del Lluç i la Laura. Val a dir que aquesta operació també ens va permetre comprovar com les queixes que la Sílvia havia arrossegat els darrers quilòmetres estaven més que fonamentades, ja que sota la planta del peu tenia les butllofes més grans que qualsevol de nosaltres haguérem vist mai. Qui també feia estona que patia era l'Alex, que havia ultrapassat el seu límit de dolor i no es veia amb cor de forçar més el genoll. Amb una enorme llàstima, però prenent la decisió més assenyada possible, va pujar al *safety car* del Lluç i la

Laura i va abandonar la cursa a menys de deu quilòmetres per al final.

Pel davant les coses seguien més o menys com les havíem deixat. A les 10 del matí l'inseparable duo entre el Martí i el Xavi van iniciar l'ascensió final des de Monistrol de Montserrat. A uns vint minuts de diferència, l'Arnau, que feia hores que anava sol, resseguiria els seus passos. Tots ells van necessitar poc més d'una hora per arribar a les escales del monestir i, al final, poder aturar el cronometratge amb una magnífica marca inferior a les 20 hores. La resta vam arribar a Monistrol esglaonadament passades les onze, gairebé movent l'esquelet més per inèrcia que per convicció. Allà ens esperava la darrera injecció d'energia en forma d'amics, parelles i mascota que ens acompanyarien per a la traca final. A la comitiva del Lluç i la Laura s'hi van sumar l'Esti, l'Aleix, la Mònica, el Pau i el Tor.

El darrer esforç, que presumiblement havia de ser el més difícil, el vam fer amb l'alegria d'aquell qui comença a tocar l'èxit amb la gemma dels dits. Els més de 600 metres de desnivell que havíem de recórrer en els tres quilòmetres i escaig que separen Monistrol de Montserrat de la muntanya que dona nom a la població van ser com una recompensa no exempta d'esforç. El suport dels nostres amics i els ànims d'anònims excursionistes que passaven per allà ens van donar ales al quintet final per creuar la línia de meta, on també ens esperaven amb el seu alè el Martí, el Xavi, l'Arnau i altres socis i simpatitzants de la SEAS. 21 hores, 51 minuts i 50 segons: ho havíem aconseguit!

ACTIVITATS DE LA SEAS DELS MESOS DESEMBRE DE 2024 I GENER DE 2025

Cicle "50 anys de conferències i excursions" Excursió al Cogulló de cal Torre (Castellfollit del Boix, Bages)

13/12/2024 - Conferència "La primera edat de ferro a Catalunya" per David Garcia a la sala Piquet amb una bona assistència.

15/12/2024 - Excursions llarga i curta circulars des de Castellfollit del Boix pujant ambdues al cim del Cogulló de Cal Torre (881 m). La llarga arribà fins a les esglésies de Sant Miquel i Santa Cecília de Grevalosa abans de retornar a Castellfollit amb un recorregut de 13 km i uns desnivells de +349 i -371 m, mentre que la curta va ser de 8,3 km i +328 i -338 m. La cultural va visitar l'església romànica de Sant Pere de Castellfollit. En acabar es feren les tradicionals restolines amb un total de 32 participants.

Secció Jove Ascensió al Comabona

15/12/2024 - Ruta circular al Cadí-Moixeró amb inici i final al coll de les Bassotes. Ascensió al Comabona (2.548 m) passant pel Pic Aguiló i el Pas dels Gosolans. El descens es va fer passant pel refugi del Cortal dels Cortils i retornant al punt d'inici amb una participació de 15 joves.

Matinal als Mollons (Anoia)

22/12/2024 - Itinerari circular amb inici i final a La Pobla de Claramunt passant per la Roca Llarga, cim dels Mollons (Les Planes), Roca Cagadora, coll dels Mollons i retorn al punt d'inici amb 11 participants.

Cicle "50 anys de conferències i excursions" Excursió a Arbeca i als Vilars (Garrigues)

10/01/2025 - Conferència "Com seria el món sense insectes?" per Narcís Prat a la sala Piquet amb una assistència de 70 persones.

12/01/2025 - L'excursió llarga fou una circular des d'Arbeca, passant pels Vilars i Sant Miquel de les Borgetes, de 12 km. La curta també fou una circular des dels Vilars, passant pel poblat ibèric de la Pleta, de 8,9 km. Ambdues excursions tenen un desnivell de 45 m. Les dues excursions, juntament amb la cultural, van fer la visita guiada a la fortalesa ibèrica dels Vilars d'Arbeca (775 aC - 325 aC) amb un total de 47 participants.

Secció Jove Refugi de Bassegoda

18 i 19/01/2025 - Estada al refugi del Bassegoda amb una participació de 14 joves.

Matinal a Vallgorguina (Vallès Oriental)

19/01/2025 - Itinerari circular amb inici i final a Vallgorguina passant per can Clarenç, font d'en Nel, can Pradell, Santa Eulàlia de Tapioles, dolmen de Pedra Gentil, església Vella de Sant Andreu de Vallgorguina i retorn al punt d'inici amb 12 participants.

Cap de setmana a la neu a l'Auberge la Prairie de Matamala (Alta Cerdanya – Capcir)

25 i 26/01/2025 - Sortida a la neu a l'Alta Cerdanya i Capcir amb 37 participants, 20 dels quals van fer estada a l'alberg La Prairie i dinar a l'hotel La Bell Aude de Matamala. El 25 es va fer una excursió sense raquetes a l'estany de Font Viva des de Porté, esquí de muntanya al pic de la Mina i esquí alpí a Porté (Alta Cerdanya) i el 26 excursió sense raquetes a la cabana de Bernardí (Capcir).

Secció Infantil Tagamanent (Montseny)

26/01/2025 - Ascensió al Tagamanent, amb una assistència de 27 entre nens/nenes i pares.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 13 de gener de 2025

Altes:

Albert Martorell Soler (1323), Helena Vorschepoth (1324), Jordi Vilanova Marcet (1325), Aniol Vilanova Vorschepoth (1326), Anton Vilanova Vorschepoth (1327), Montserrat Viñolas Flaqué (1328), Roger Ferron Llaguerri (1329), Mariona Ferron Viñolas (1330) i Marcel Ferron Viñolas (1331)

Baixes:

Maria Ponce (1274), Bernat Poll (1275), Marina Feliu (1116), Sonia Ferrándiz (1299), Ferran Muntaner Virgili (1136)

— Reunió amb Miquel Obradó (president de l'Ateneu), Quima Giménez (tresorera de l'Ateneu) i Martí Bailac (Secció Jove) per tractar dels dubtes sorgits a la nostra Junta en relació a la integració econòmica de la SEAS a la de l'Ateneu. Durant la reunió l'Ateneu reconeix el fons aconseguit per la SEAS des de l'any 1964, gràcies a una gestió dirigida a l'autofinançament de les seves activitats, la qual cosa ha fet possible un bon equilibri comptable fins al dia d'avui. El traspàs de la gestió comptable diària de les nostres activitats es farà al més aviat possible perquè l'Ateneu està convençut que és viable i es pot assumir des de la seva secretaria. Per part de l'Ateneu i la SEAS, durant un temps es farà un seguiment conjunt de tots els moviments i gestions comptables a fi d'assegurar que no sorgeixen problemes operatius.

Reunió del 3 de febrer de 2025

Altes: Adam Sanromà Castillo (1332), Otto Sanromà Quinto (1333), Cristina Quinto Recio (1334), Aitor Arredondo López (1335)

Baixes:

— Com a continuació del tema de la integració econòmica amb l'Ateneu, Joan Urpinell i Jordi Gironès s'han reunit amb la secretària de l'Ateneu, Anna Castelló, per assegurar que puguem disposar de tota la informació necessària i de manera puntual perquè la nostra gestió de la SEAS no tingui problemes. La reunió va anar força bé. Se'ns concedirà una tarja VISA pròpia del Banc de Sabadell per poder fer pagaments puntuals a les sortides en el benentès que ho necessitem, i es decideix que estigui a nom de Joan Urpinell com a tresorer. El saldo a 31/12/2024 de la Secció era de 12.097€ i aquest import serà reconegut en un document elaborat per l'Ateneu, tal com també es farà amb els saldos de la resta de seccions. Aquest import quedarà congelat fins al 31/12/2025 i l'Ateneu podrà decidir si l'incorpora al Banc de Sabadell des de La Caixa.

— Es decideix de no programar enguany el cicle d'audiovisuals de muntanya però sí que se'n pugui fer algun de puntual.

— La Junta ha estat assabentada per part del Pere Aceitón del vandalisme que ha afectat la font de la Beca. Ell mateix l'ha fet constar a l'informe anual ja enviat a la FEEC com a cuidador del PR-C 164 i també l'ha fet arribar a l'Ajuntament i al Consorci de Collserola. La recuperació de la font està prevista de fer-la aviat.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 92. No. 377

Taula de redacció — Leoncí Canals, Maria Garcia, Jordi Gironès
Ramon Prat, Teresa Reverter i Agustí Revilla

Autoedició — Leoncí Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — [B...] gràfic

ÍNDEX

Portada — Matinal Literària del 9 de juny de 2007

02 — Calendari

03 — Crònica de les Matinals Literàries: una sortida peculiar, per Romi Porredon

08 — El lledoner de Sant Ponç de Corbera, per Josep Moran i Montserrat Pagés

10 — 21 hores, 51 minuts i 50 segons! (i segona part), per Adrià Esteban

14 — Activitats de la SEAS dels mesos de desembre de 2024 i gener de 2025

15 — Informació de la SEAS

Cap de setmana a la neu, components del grup que van fer esquí de muntanya pujant al pic de la Mina. Foto de Manu Llabrés.

SEAS, entitat esportiva núm. A01824